

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 1164

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN DE
STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN
KONINKRIJKSRELATIES**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 november 2025

Hierbij bieden wij uw Kamer het verslag aan van de informele Telecomraad van 9 en 10 oktober 2025 in Horsens, Denemarken. De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vertegenwoordigde Nederland bij de informele Telecomraad.

De Minister van Economische Zaken,
V.P.G. Karremans

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum

Beleidsdebat over leeftijdsverificatie

Tijdens de informele Telecomraad organiseerde het Deens voorzitterschap een beleidsdebat over het gebruik van leeftijdsverificatie online. Het Deens voorzitterschap vroeg de lidstaten onder andere naar de ontwikkeling van verschillende methodes tot leeftijdsverificatie, de wenselijkheid van een digitale minimum leeftijd en het benodigde juridische raamwerk hiervoor.

Nederland heeft het belang van dit onderwerp benadrukt. Nederland heeft aangegeven dat leeftijdsverificatie een zwaar middel is dat invloed kan hebben op de fundamentele rechten van minderjarigen online. Voor Nederland is het van belang dat wordt gekeken naar de proportionaliteit van de toepassing van een dergelijke maatregel. Nederland heeft aangegeven geen voorstander te zijn van een algemene wettelijke minimumleeftijd voor het gebruik van sociale media, maar hiertoe recent wel richtlijnen heeft gepubliceerd¹. Ten slotte heeft Nederland aangegeven bezig te zijn met een onderzoek naar de wenselijkheid en haalbaarheid van een Nederlandse leeftijdsverificatie-app gebaseerd op de Europese *white label app* (blueprint) die in opdracht van de Europese Commissie wordt ontwikkeld.

Een grote hoeveelheid lidstaten benadrukte het belang van dit onderwerp en de mentale problemen die minderjarigen ondervinden door overmatig gebruik van sociale media. Veel lidstaten benadrukten tevens de problemen die nog bestaan bij de uitwerking van online leeftijdsverificatie, zoals het beschermen van de privacy van minderjarigen en verschillende nationale wetgeving. Tevens werd de rol van ouders in dit dossier door verschillende lidstaten benoemd.

De Commissie benadrukte het belang om kinderen op te laten groeien in een veilige omgeving en gaf aan dat zij de platformen als hoofdverantwoordelijke zien om de problemen met hun diensten voor minderjarigen op te lossen. Zij wees hierbij op de al lopende initiatieven die de Commissie onderneemt onder de DSA op dit onderwerp, zoals onderzoeken naar TikTok en Meta.

Beleidsdebat over maatregelen om minderjarigen online te beschermen

Tijdens de informele Telecomraad organiseerde het Deens voorzitterschap een beleidsdebat over verschillende maatregelen om minderjarigen online te beschermen. Het debat werd gestructureerd naar de beleidsmaatregelen die terugkomen in de Jutland verklaring, die meegestuurd wordt met deze Kamerbrief aan uw Kamer.

Nederland heeft aangegeven dat het van groot belang is om een veilige online wereld aan te bieden aan minderjarigen, in lijn met het beschermen van waarden en digitale rechten. Nederland is ingegaan op de prioriteiten van de Strategie Kinderrechten Online, zoals op 4 september jl. met uw Kamer gedeeld². Nederland benoemde de noodzaak om op Europees niveau samen te werken. Daarbij moet worden gekeken naar een mix van beleidsinstrumenten die verder gaat dan enkel wetgeving. Als voorbeeld heeft Nederland de resultaten van de Kinderrechten Impact Assessments genoemd³. Ook heeft Nederland benoemt

¹ Kamerstukken II 2024–2025, 32 793, nr. 848

² Kamerstukken II 2024–2025, 26 643, nr. 1392

³ Kamerstukken II 2024–2025, 26 643, nr. 1391

dat het belangrijk is dat het gebruik van schadelijke verleidingstechnieken in online diensten wordt ontmoedigd.

Een grote groep lidstaten benoemde het belang van digitale veiligheid en de rol van ouders in het beschermen van minderjarigen online. Verschillende lidstaten opperden hierin het verbeteren van ouderlijk toezicht en de kennis van ouders over de digitale wereld. Tevens belichtten enkele lidstaten hun acties tot het komen van een digitale minimum leeftijd, uitgevoerd middels leeftijdsverificatie-mechanismen. Veel lidstaten markeerden het aanpakken van *dark patterns*, zoals verslavend ontwerp, als prioriteit om de online wereld veiliger te maken voor minderjarigen.

De Commissie onderstreepte het belang van dit onderwerp en de aandacht die het ook in Brussel geniet. Zij verwees onder meer naar de acties van de Commissie in het ontwikkelen van de *white label app* en het aangekondigde Europees actieplan tegen online pesten, dat naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 door de Commissie wordt gepubliceerd.

Ondertekening van de Jutland Verklaring betreffende de bescherming van minderjarigen online

Na afloop van het beleidsdebat over het beschermen van minderjarigen online is een verklaring hieromtrent aangenomen: de Jutland Verklaring betreffende de bescherming van minderjarigen online (hierna: Jutland Verklaring).

Nederland, 24 andere EU-lidstaten, Noorwegen en IJsland hebben de Jutland Verklaring ondertekend. De Jutland Verklaring roept nationale regeringen en de Commissie onder meer op tot effectieve en voorspoedige implementatie van de digitaaldienstenverordening (DSA), het veiliger maken van sociale media middels het *safety-by-design* principe en het onderzoeken van de mogelijke effecten van een digitale minimum leeftijd en het gebruik van leeftijdsverificatiemechanismen.

Lunchdebat over technologische soevereiniteit

Tijdens de informele Telecomraad organiseerde het Deens voorzitterschap een lunchdebat over technologische soevereiniteit. Het Deens voorzitterschap verzocht lidstaten te reflecteren op de huidige en toekomstige inzet die nodig is om zinvolle impact te hebben op digitale soevereiniteit. Verder werd gevraagd te reflecteren op de rol van aanbestedingen in het creëren van vraag naar betrouwbare en soevereine digitale diensten en waar vereenvoudiging van het digitale EU-acquis het meest nodig is om de digitale soevereiniteit van de Europese Unie te bevorderen.

Nederland heeft benadrukt dat er strategische keuzes moeten worden gemaakt met betrekking tot de technologieën waarin wordt geïnvesteerd. Dit proces moet op transparante wijze verlopen, waarbij ook aandacht wordt besteed aan private investeringen in de Europese digitale technologiesector. Om technologisch leiderschap in 2035 te waarborgen, is het noodzakelijk om gericht te investeren in AI, halfgeleiders, quantumtechnologie, cloud, netwerktechnologie en cybersecurity. Ook heeft Nederland het belang onderstreept van een weerbare digitale infrastructuur, een geharmoniseerde aanpak van het gebruik van clouddiensten door overheden, het gebruik van open standaarden en technologieën, en het reduceren van regeldruk ter bevordering van digitale soevereiniteit. Ten slotte heeft Nederland aangegeven dat het Digital Package (waaronder de omnibus digitaal) breed moet inzetten op het verminderen van regeldruk.

Andere lidstaten onderschreven het belang van het maken van strategische keuzes binnen technologische investeringen om zo digitale soevereiniteit te versterken. Veel lidstaten benadrukten de noodzaak om investeringen in de digitale technologiesector te stimuleren en dat gerichte investeringen in AI, quantum, en cybersecurity essentieel zijn voor technologisch leiderschap. Verder werd brede steun uitgesproken voor een veerkrachtige digitale infrastructuur en initiatieven die regeldruk verminderen om innovatie en digitale soevereiniteit te bevorderen.

Non-papers

Digitale omnibus

Het kabinet heeft het bijgevoegde non-paper opgesteld om bij te dragen aan de Europese discussie over het *Digital Package*, met daarbinnen de nadruk op de Omnibus. Het Commissievoorstel wordt in november verwacht. Het kabinet zal in lijn met de inzet uit het non-paper de komende maanden in samenwerking met andere lidstaten, belanghebbenden en de Europese Commissie bijdragen aan de totstandkoming van het *Digital Package*. Hiermee geeft het kabinet uitvoering aan de motie van de leden Martens-America en Vermeer over het voortouw nemen om in de EU te komen tot een omnibus voor digitale wetgeving⁴. Ook wordt er invulling gegeven aan de motie van het lid Vermeer om een actieve rol te spelen richting de Commissie in het proces naar een Omnibusvoorstel voor digitaal en dat niet alleen versimpelt, maar ook hervormt⁵.

Online consumentenbescherming

Het kabinet heeft bijgevoegde non-papers opgesteld in aanloop naar de aangekondigde *Digital Fairness Act* en Europese Consumentenagenda 2025–2030. Het kabinet zet zich onder meer in voor de Europese aanpak van verslavend ontwerp in sociale media en verleidingstechnieken in games, zoals in-game aankopen en lootboxes.

⁴ Kamerstukken II 2024–2025, 21 501-30, nr. 645

⁵ Kamerstukken II 2025–2026, 26 643, nr. 1416